

Prevenirea incidentelor de hărțuire cibernetică sexuală în rândul persoanelor cu dizabilități intelectuale

DOCUMENT DE POZIȚIE

**POZIȚIA PROIECTULUI PR.I.S.C.I.L.L.A PRIVIND
INCLUZIUNEA DIGITALĂ ȘI SIGURANȚA ONLINE
A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI INTELLECTUALE**

PR.I.S.C.I.LLA

Prevenirea incidentelor de hărțuire cibernetică sexuală în rândul persoanelor cu dizabilități intelectuale

DOCUMENT DE POZIȚIE

Poziția proiectului PR.I.S.C.I.LLA privind incluziunea digitală și siguranța online a persoanelor cu dizabilități intelectuale

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Project number: 2023-2-RO01-KA220-YOU-000174271

www.priscillaproject.eu

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

INTRODUCERE

Proiectul PR.I.S.C.I.L.LA este o inițiativă europeană finanțată prin programul Erasmus+, având ca obiectiv principal **dezvoltarea și testarea resurselor educaționale** pentru a ajuta **tinerii adulți cu dizabilități intelectuale să utilizeze rețelele sociale și internetul în siguranță și în mod responsabil**.

Există factori de risc la nivel social care cresc probabilitatea confruntării cu hărțuirea cibernetică și hărțuirea sexuală online, cum ar fi educația sexuală inadecvată, care împiedică persoanele să înțeleagă limitele personale. În plus, lipsa unei formări în domeniul competențelor digitale, care ar trebui oferită de instituțiile de învățământ sau de familii înainte de a le permite tinerilor accesul la internet și la rețelele sociale, duce la o vulnerabilitate crescută în fața abuzurilor din mediul online.

Proiectul PR.I.S.C.I.L.LA își propune să promoveze **utilizarea responsabilă a instrumentelor digitale**, deoarece folosirea lor adecvată poate consolida relațiile sociale și îi poate sprijini pe tinerii adulți cu dizabilități intelectuale în dezvoltarea unor identități pozitive și bazate pe autodeterminare. Proiectul este structurat în **două programe de învățare complementare**. Primul se adresează **tinerilor**, având ca scop dezvoltarea competențelor digitale și a gândirii

critice necesare pentru a utiliza rețelele sociale în mod independent și în siguranță, beneficiind în același timp de oportunitățile oferite de acestea. Al doilea curs este destinat **profesioniștilor** care lucrează cu tinerii și urmărește două obiective: dezvoltarea competențelor lor profesionale în domeniul digital și sprijinirea acestora în implementarea programului educațional în propriile contexte de intervenție. În plus, cursul este accesibil și **îngrijitorilor**, oferindu-le strategii specifice și recomandări practice pentru a sprijini persoanele pe care le îngrijesc în utilizarea rețelelor sociale în mod independent și responsabil.

Considerăm accesul la lumea digitală un **drept fundamental**, precum și un instrument de incluziune socială și autodeterminare pentru tinerii adulți cu dizabilități intelectuale. Abordarea PR.I.S.C.I.L.LA demonstrează că protejarea tinerilor cu dizabilități intelectuale împotriva riscurilor sistemice ale internetului, precum hărțuirea cibernetică și hărțuirea sexuală, necesită investiții în programe de învățare specifice și incluzive, care să contribuie la dezvoltarea conștientizării și a controlului. Cu sprijinul factorilor de decizie, acest program poate fi integrat la diferite niveluri instituționale și educaționale, oferind tinerilor, profesioniștilor și îngrijitorilor o formare de înaltă calitate, cu un impact semnificativ asupra competențelor lor personale și profesionale.

CONTEXT

Proiectul PR.I.S.C.I.L.LA a apărut într-un context în care internetul și rețelele sociale au devenit o parte integrantă a vieții cotidiene a tuturor, reprezentând spații în care oamenii continuă să își exploreze identitatea și relațiile sociale. În prezent, **identitatea socială** a unei persoane este modelată și prin interacțiunile online (Holmes & O'Loughlin, 2012). Persoanele cu dizabilități intelectuale sunt adesea identificate doar prin prisma diagnosticului lor, iar dizabilitatea devine o caracteristică definitorie a modului în care sunt percepute din punct de vedere social. Utilizarea rețelilor sociale și interacțiunile din mediul online le oferă utilizatorilor posibilitatea de a se prezenta în spațiul digital, **ascunzând acele aspecte ale propriei identități pe care nu doresc să le dezvăluie**, ceea ce le permite să evidențieze calități care sunt adesea trecute cu vederea în viața reală.

Internetul și platformele de socializare **favorizează** crearea de noi prietenii, **facilitează** participarea la forumuri și **permit** utilizatorilor să urmărească pagini de interes, să discute online, să se joace și să caute informații despre subiecte noi. Mediul digital poate acționa ca un **mediator pozitiv**, oferind persoanelor cu dizabilități intelectuale posibilitatea de a experimenta noi forme de socializare în afara rutinei lor zilnice, de a se simți libere să exploreze subiectele care le interesează și de a păstra legătura cu prietenii și familia, reducând astfel izolarea socială cu care aceste persoane se confruntă adesea (Eriksson et al., 2019).

Persoanele cu dizabilități intelectuale declară că resimt un sentiment mai mare de **libertate** atunci când utilizează rețelele sociale, deoarece nu sunt monitorizate sau supravegheate de adulții care le oferă sprijin în alte activități cotidiene, ceea ce le permite să se simtă mai independente și mai capabile să ia propriile decizii și să își exercite **autodeterminarea** (Sallafranque-St-Louis & Normand, 2017). În ciuda acestor aspecte pozitive, pot apărea și **modalități riscante de utilizare a rețelilor sociale și a internetului**, care pot avea repercusiuni și asupra vieții persoanelor din afara mediului online.

Vulnerabilitatea persoanelor cu dizabilități intelectuale se manifestă adesea prin dificultatea de a recunoaște **riscurile** la care sunt expuse, incapacitatea de a înțelege intențiile răuvoitoare ale unor persoane întâlnite în mediul online și lipsa conștientizării faptului că anumite acțiuni îi pot afecta atât pe ei, cât și pe ceilalți, punându-i în pericol. Acești factori de risc sunt

amplificați atunci când nu este asigurată o educație sexuală adecvată și o alfabetizare media corespunzătoare.

Hărțuirea cibernetică, hărțuirea sexuală online și exploatarea online sunt doar câteva dintre pericolele cu care se pot confrunta. Consecințele acestor amenințări se pot extinde și asupra vieții de zi cu zi a persoanelor și a familiilor acestora, manifestându-se sub forma înșelătoriilor, expunerii excesive la conținut sensibil, violent sau fals, manipulării în scopul exploatării (grooming), manipulării emoționale, întâlnirilor periculoase în viața reală și victimizării țintite din cauza dizabilității.

POZIȚII

1. Siguranța pe internet și prevenirea abuzurilor

Tehnologiile digitale și rețelele sociale oferă persoanelor cu dizabilități intelectuale **oportunități fără precedent** de a lega prietenii, de a participa la viața comunității, de a-și exprima identitatea și de a avea acces la oportunități educaționale și profesionale. Cu toate acestea, aceste beneficii pot fi valorificate pe deplin doar atunci când persoanele dispun de **cunoștințele, competențele și sprijinul** necesare pentru a naviga în siguranță în mediul online. Cercetările arată în mod constant că persoanele cu dizabilități intelectuale sunt expuse într-o măsură disproporționat de mare riscurilor din mediul online, inclusiv ademenirii în scopuri sexuale (sexual grooming), constrângerii, abuzului prin intermediul imaginilor, exploatării financiare și hărțuirii cibernetice. Printre factorii care contribuie la această vulnerabilitate se numără accesul limitat la o educație sexuală cuprinzătoare, dificultățile în recunoașterea comportamentelor manipulative din mediul online, competențele digitale reduse și dificultățile de interpretare a indiciilor sociale în interacțiunile online (Normand & Sallafranque-St-Louis, 2016).

Parteneriatul PR.I.S.C.I.L.LA consideră că **siguranța online nu ar trebui asigurată prin restricționarea accesului la tehnologiile digitale, ci prin sprijinirea persoanelor cu dizabilități intelectuale pentru a deveni cetățeni digitali încrezători, informați și autonomi**. Protecția excesivă sau limitarea utilizării internetului poate crește în mod neintenționat expunerea la riscuri, împiedicând persoanele să dobândească experiența și competențele digitale necesare pentru a recunoaște și a răspunde amenințărilor din mediul online. În schimb, educația incluzivă ar trebui să combine alfabetizarea digitală, alfabetizarea media, educația privind relațiile și sexualitatea și abilitățile de autoreprezentare, în formate accesibile care respectă drepturile și autonomia cursanților, în conformitate cu **Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități**, în special articolul 24 (Educație), articolul 21 (Libertatea de exprimare și accesul la informație) și articolul 16 (Protecția împotriva exploatării, violenței și abuzului) (Organizația Națiunilor Unite, 2006).

În cadrul proiectului PR.I.S.C.I.L.LA, au fost dezvoltate **resurse educaționale practice** utilizând un limbaj accesibil, suport vizual, scenarii interactive și studii de caz din viața reală, care reflectă experiențele online ale tinerilor adulți cu dizabilități intelectuale. Participanții învață să recunoască semnalele de avertizare, cum ar fi solicitările de fotografii private,

presiunea de a păstra secrete conversațiile online, manipularea prin complimente sau cadouri și încercările de a muta conversațiile pe platforme private. De asemenea, aceștia exersează strategii precum verificarea identității persoanelor cunoscute online, configurarea setărilor de confidențialitate, blocarea și raportarea utilizatorilor abuzivi, păstrarea dovezilor interacțiunilor dăunătoare și solicitarea sprijinului din partea adulților de încredere sau a profesioniștilor atunci când o situație le provoacă disconfort. Proiectul consolidează, de asemenea, capacitatea profesioniștilor și a îngrijitorilor informali de a facilita discuții deschise despre relațiile online și sexualitate, promovând în același timp luarea deciziilor în cunoștință de cauză, în locul supravegherii sau restricționării.

Prin adoptarea unei abordări bazate pe drepturi, incluzive și preventive, PR.I.S.C.I.L.LA contribuie la crearea unor medii digitale mai sigure, în care tinerii cu dizabilități intelectuale se pot bucura de oportunitățile oferite de internet, beneficiind în același timp de o mai bună protecție împotriva abuzului și exploatarei sexuale online.

Recomandări

- Asigurarea unei formări cuprinzătoare pentru lucrătorii de tineret, educatori și îngrijitorii informali privind identificarea și gestionarea situațiilor de abuz sexual online.
- Dezvoltarea unor resurse privind siguranța digitală, ușor de citit și accesibile, utilizând suport vizual, activități interactive și exemple din viața reală.
- Asigurarea faptului că politicile de protecție abordează în mod explicit abuzul sexual online care afectează persoanele cu dizabilități intelectuale și includ mecanisme accesibile de raportare.
- Încurajarea colaborării între organizațiile din domeniul dizabilității, școli, familii, platforme online și factorii de decizie, pentru a crea medii digitale incluzive și mai sigure.
- Integrarea educației accesibile privind siguranța online și relațiile în programele de învățare pe tot parcursul vieții destinate persoanelor cu dizabilități intelectuale.

2. Incluziune și egalitate de șanse

Tinerii cu dizabilități intelectuale au același drept ca orice altă persoană de a participa în lumea digitală în condiții de siguranță, în mod independent și semnificativ. Prin urmare, accesul la tehnologiile digitale, rețelele sociale și comunicarea online trebuie înțeles nu doar ca o oportunitate de învățare și participare socială, ci și ca un **drept fundamental** care promovează incluziunea, autodeterminarea și egalitatea de șanse. Tehnologiile digitale pot reduce izolarea socială și pot crea noi oportunități de comunicare, de dezvoltare a relațiilor de prietenie și de participare la viața comunității. Restricționarea accesului din cauza dizabilității poate crește în mod neintenționat izolarea socială și poate reduce oportunitățile de dezvoltare personală, interacțiune socială și participare activă la viața comunității (Holmes & O'Loughlin, 2012; Eriksson et al., 2019).

Prin implementarea proiectului PR.I.S.C.I.L.LA în țările partenere, a devenit evident că **incluziunea digitală** este realizată cel mai eficient atunci când **resursele educaționale** accesibile sunt combinate cu **activități de sensibilizare** și **sprijin** continuu, atât pentru persoanele cu dizabilități intelectuale, cât și pentru persoanele care le îngrijesc. Prin sesiuni de formare, ateliere și evenimente de sensibilizare la nivelul comunității, consorțiul proiectului a observat că tinerii cu dizabilități intelectuale își pot dezvolta cunoștințele, încrederea și abilitățile practice necesare pentru a naviga în siguranță în mediul online, atunci când oportunitățile de învățare sunt adaptate nevoilor lor individuale și sunt oferite prin metode accesibile și interactive. Aceste observații sunt în concordanță cu cercetările care arată că sprijinul și îndrumarea adecvate consolidează autonomia și încrederea în utilizarea tehnologiilor digitale (Sallafranque-St-Louis & Normand, 2017).

Experiența noastră a demonstrat, de asemenea, că incluziunea digitală reală nu poate fi realizată concentrându-ne exclusiv asupra tinerilor cu dizabilități intelectuale. Familiile, îngrijitorii, psihologii, lucrătorii de tineret, furnizorii de servicii sociale și autoritățile publice au cu toții o responsabilitate comună în **crearea unor medii de sprijin** care să încurajeze participarea sigură, responsabilă și independentă în lumea digitală. Atunci când acești actori colaborează, tinerii sunt mai bine pregătiți să recunoască riscurile online, să ia decizii în cunoștință de cauză și să beneficieze de oportunitățile educaționale, sociale și de comunicare oferite de tehnologiile digitale (Eriksson et al., 2019).

Asigurarea egalității de șanse în mediul digital necesită politici coordonate care să combine accesibilitatea, alfabetizarea digitală, serviciile de sprijin incluzive și învățarea pe tot parcursul vieții. Factorii de decizie ar trebui să adopte o abordare bazată pe drepturi, care să recunoască abilitățile, autonomia și potențialul persoanelor cu dizabilități intelectuale, asigurând în același timp măsuri adecvate de protecție împotriva riscurilor online, fără a le restricționa în mod inutil independența. Prin urmare, incluziunea digitală ar trebui să devină o parte integrantă a politicilor privind dizabilitatea, tineretul, educația și transformarea digitală la nivel european, național și regional.

Recomandări

- Recunoașterea incluziunii digitale ca o componentă fundamentală a egalității de șanse și a incluziunii sociale pentru persoanele cu dizabilități intelectuale.
- Integrarea măsurilor de accesibilitate și incluziune digitală în politicile naționale și europene privind dizabilitatea, tineretul și transformarea digitală.
- Asigurarea disponibilității unor programe accesibile de alfabetizare digitală, care să utilizeze materiale ușor de citit, metodologii adaptate și medii de învățare incluzive.
- Investiții în formarea continuă a profesioniștilor, psihologilor, lucrătorilor de tineret, îngrijitorilor și furnizorilor de servicii sociale, pentru a le consolida capacitatea de a sprijini participarea sigură și responsabilă în mediul digital.
- Promovarea cooperării între autoritățile publice, organizațiile din domeniul dizabilității, furnizorii de servicii sociale, familii și comunitățile locale, în vederea dezvoltării unor sisteme coordonate de sprijin pentru incluziunea digitală.
- Alocarea unei finanțări sustenabile pentru resurse digitale accesibile, inițiative de sensibilizare și programe educaționale incluzive care să sprijine tinerii cu dizabilități intelectuale să participe cu încredere și în siguranță în mediul online.
- Încurajarea dezvoltării unor platforme digitale și servicii publice online accesibile, bazate pe principiile designului universal, asigurând acces egal pentru toți cetățenii.

3. Educație și formare

Parteneriatul PR.I.S.C.I.L.LA consideră că **educația și formarea reprezintă singura cale sustenabilă către o participare sigură, incluzivă și semnificativă a tinerilor cu dizabilități intelectuale în mediul digital**. Educația și formarea reprezintă piloni esențiali pentru promovarea participării sigure, incluzive și semnificative a tinerilor cu dizabilități intelectuale în mediul digital. Proiectul PR.I.S.C.I.L.LA a demonstrat că tinerii cu dizabilități intelectuale nu ar trebui excluși de la utilizarea rețelelor sociale și de la interacțiunile online din cauza riscurilor percepute; în schimb, aceștia ar trebui sprijiniți să dobândească cunoștințele, competențele și încrederea necesare pentru a naviga în siguranță în mediul digital, beneficiind în același timp de oportunitățile pe care acesta le oferă pentru incluziune socială, prietenie și dezvoltarea relațiilor interpersonale (Seale & Chadwick, 2017; Adamek et al., 2023).

Pentru a răspunde acestei nevoi, PR.I.S.C.I.L.LA a dezvoltat și testat un **program de educație non-formală destinat tinerilor cu dizabilități intelectuale cu vârste cuprinse între 18 și 25 de ani**. Programul le oferă participanților competențe practice pentru a utiliza rețelele sociale în condiții de mai mare siguranță, pentru a recunoaște riscurile asociate hărțuirii sexuale și hărțuirii cibernetice și pentru a lua decizii informate în mediul online. Bazat pe principiile asumării pozitive a riscurilor, autodeterminării, independenței și controlului personal, programul îi sprijină pe tineri să găsească un echilibru între oportunitățile oferite de mediul online și conștientizarea adecvată a riscurilor, contribuind astfel la dezvoltarea cetățeniei digitale și a autonomiei acestora (Adamek et al., 2023; Thirumanickam et al., 2025).

În același timp, PR.I.S.C.I.L.LA a recunoscut faptul că acordarea unui sprijin eficient necesită profesioniști bine pregătiți. Prin urmare, proiectul a dezvoltat un **program de formare mixtă destinat lucrătorilor de tineret, profesioniștilor și voluntarilor** care lucrează cu tineri cu dizabilități intelectuale. Acest program le consolidează capacitatea de a înțelege atât riscurile, cât și oportunitățile asociate utilizării rețelelor sociale, de a identifica semnele hărțuirii sexuale în mediul digital, de a oferi sprijin adecvat atunci când există suspiciuni de abuz sau când acesta are loc și de a implementa programul educațional cu propriii beneficiari.

Împreună, aceste două programe de formare demonstrează că **sprijinirea** atât a tinerilor cu dizabilități intelectuale, cât și a profesioniștilor și îngrijitorilor care îi susțin este esențială pentru crearea unui **mediu digital mai sigur, mai incluziv și bazat pe respectarea drepturilor**

(Thirumanickam et al., 2025; Seale & Chadwick, 2017). Pe această bază, parteneriatul solicită factorilor de decizie să integreze în mod structural acest model dual de educație și formare în cadrele de politici privind învățarea pe tot parcursul vieții, dizabilitatea și domeniul digital la nivel european.

Recomandări

- Integrarea educației privind siguranța digitală, prevenirea hărțuirii cibernetice și relațiile online în programele de învățare pe tot parcursul vieții și de educație non-formală destinate tinerilor cu dizabilități intelectuale.
- Asigurarea disponibilității, în toate statele membre ale UE, a unor programe accesibile și adaptate de alfabetizare digitală pentru tinerii cu dizabilități intelectuale.
- Sprijinirea dezvoltării și diseminării unor programe educaționale bazate pe dovezi, care promovează utilizarea sigură și pozitivă a rețelelor sociale, respectând în același timp autonomia și autodeterminarea.
- Investiții în dezvoltarea profesională continuă a lucrătorilor de tineret, educatorilor, îngrijitorilor și profesioniștilor din domeniul serviciilor de sprijin în ceea ce privește siguranța online, hărțuirea sexuală în mediul digital și abordările bazate pe asumarea pozitivă a riscurilor.
- Încurajarea organizațiilor care lucrează cu persoane cu dizabilități intelectuale să adopte programe de formare structurate și protocoale pentru prevenirea, identificarea și gestionarea abuzurilor online.
- Promovarea cooperării între sectoarele educației, tineretului, asistenței sociale și politicilor digitale, pentru a asigura un sprijin coordonat tinerilor cu dizabilități intelectuale în mediul online.
- Alocarea unor fonduri dedicate inițiativelor incluzive privind cetățenia digitală și siguranța online, adresate atât persoanelor cu dizabilități intelectuale, cât și profesioniștilor care le oferă sprijin.

www.priscillaproject.eu

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Concluzii

Activitățile pilot ale proiectului confirmă faptul că tinerii care au participat la programul structurat de educație digitală au devenit mai încrezători și mai conștienți de riscurile existente în mediul online, ceea ce susține concluziile deja desprinse din dovezile disponibile: măsurile restrictive sau excesiv de protectoare nu pot oferi o soluție sustenabilă pentru hărțuirea cibernetică, hărțuirea sexuală online și exploatare. Împiedicarea tinerilor de a utiliza rețelele sociale poate reduce anumite riscuri imediate, dar poate, de asemenea, să accentueze izolarea, să limiteze autonomia și să îi împiedice să își dezvolte competențele necesare pentru a gestiona în mod independent situațiile din mediul online. **O abordare mai eficientă este aceea de a-i sprijini să recunoască semnalele de avertizare, să înțeleagă limitele personale, să ia decizii în cunoștință de cauză, să își protejeze confidențialitatea și să solicite ajutor atunci când este necesar.** Această responsabilitate nu ar trebui să revină exclusiv tinerilor; profesioniștii, lucrătorii de tineret, cadrele didactice, familiile și îngrijitorii au, de asemenea, nevoie de formare practică pentru a putea discuta deschis despre relațiile online și sexualitate, pentru a identifica semnele abuzului și pentru a reacționa în mod adecvat, fără a recurge automat la supraveghere sau restricționare. Modelul educațional dual dezvoltat de PR.I.S.C.I.L.LA – care sprijină atât tinerii, cât și persoanele din jurul acestora – oferă o bază practică pentru atingerea acestui echilibru. Instrumentele dezvoltate în cadrul proiectului, inclusiv cursul de e-learning, programul educațional, campania de sensibilizare și prezentul document de poziție, oferă un punct de plecare concret pentru punerea în practică a acestei abordări.

Prin urmare, parteneriatul solicită factorilor de decizie să integreze alfabetizarea digitală accesibilă, educația privind relațiile online și prevenirea abuzurilor în politicile privind dizabilitatea, educația, tineretul și învățarea pe tot parcursul vieții, în conformitate cu obiectivele Strategiei UE privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021–2030. **Finanțarea sustenabilă, dezvoltarea profesională continuă și cooperarea dintre autoritățile publice, furnizorii de servicii, familii și organizațiile din domeniul dizabilității sunt, de asemenea, necesare.** În cele din urmă, un mediu digital mai sigur nu poate fi realizat prin restricționarea participării, ci doar prin asigurarea faptului că tinerii cu dizabilități intelectuale pot participa având mai multe cunoștințe, mai multă încredere, autonomie și sprijin.

REFERINȚE

- Adamek, K., Lindquist-Grantz, R., Hunter, K., & Knab, J. (2023). *Promoting internet safety and healthy online relationships: Adapting digital citizenship lessons for youth with intellectual and developmental disabilities* (OPRE Report No. 2023-014). Office of Planning, Research, and Evaluation, Administration for Children and Families, U.S. Department of Health and Human Services.
- Holmes, K. M., & O'Loughlin, N. (2012). The experiences of people with learning disabilities on social networking sites. *British Journal of Learning Disabilities*, 42.
<https://doi.org/10.1111/bld.12001>
- Normand, C. L., & Sallafranque-St-Louis, F. (2016). Cybervictimization of young people with an intellectual or developmental disability: Risks specific to sexual solicitation. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 29(2), 99–110.
<https://doi.org/10.1111/JAR.12163>
- Ramsten, C., Martin, L., Dag, M., & Marmstål Hammar, L. (2019). A balance of social inclusion and risks: Staff perceptions of information and communication technology in the daily life of young adults with mild to moderate intellectual disability in a social care context. *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities*, 16, 171–179.
<https://doi.org/10.1111/jppi.12278>
- Sallafranque-St-Louis, F., & Normand, C. L. (2017). From solitude to solicitation: How people with intellectual disability or autism spectrum disorder use the internet. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 11(1), Article 7.
<https://doi.org/10.5817/CP2017-1-7>
- Seale, J., & Chadwick, D. (2017). How does risk mediate the ability of adolescents and adults with intellectual and developmental disabilities to live a normal life by using the Internet? *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 11(1), Article 2.
<https://doi.org/10.5817/CP2017-1-2>
- Thirumanickam, A., Rillotta, F., Walker, R., Watson, E., Balandin, S., & Raghavendra, P. (2025). Social media use training for adults with intellectual disabilities: A pilot study. *International Journal of Disability, Development and Education*, 72(1), 177–194.
<https://doi.org/10.1080/1034912X.2024.2354898>
- United Nations. (2006). *Convention on the Rights of Persons with Disabilities (UNCRPD)*.
<https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

